

Fredag 18 december

Utkommer fredagar

1998

24:e årg.

Forskning 2000 - en utredning som angår Lund

Det är väldigt ofta jag hör hur folk beklagar sig över politiska beslut. Alternativt sker en massiv uppvaktning av beslutsfattarna veckorna innan besluten klubbas. Via mitt riksdagsarbete har jag fått vara med i utkanten av ett utredningsarbete som slutas. Utredningen är Forskning 2000 och den är nu ute på remiss. I vår ska det formuleras en proposition med utredningen och remissvaren på densamma som grund. Det innebär att det är hög tid för alla som intresserar sig för forskningens villkor i framtiden att sätta sig in i vad Forskning 2000 innebär och att formulera ståndpunkter till remissvar och annat som kan påverka beslutet innan det är taget. Vänsterpartiets kvinna i utredningen, Britt-Marie Danestig-Olofsson, har sedan valet har övertagit viceordförandeposten i riksdagens utbildningsutskott. Jag bedömer att västern har goda möjligheter att utöva ett ganska stort inflytande om den bemödar sig med att göra ställningstaganden nu. 11/1 och 1/2 är vi några som samlas på V-partilokalen 19.00 för att diskutera hur forskningspolitiken bör vara. Med tanke på att universitetet/tekniska högskolan är kommunens tredje största arbetsplats, borde vi vara rätt många som intresserar oss. Alla är välkomna till partilokalen!

Här följer ett kortfattat referat av vad jag uppfattat som kärnfrågorna:

Sektorsforskningen läggs ner.

Det mest omvälvande är att alla sektorsorgan läggs ner. Då för-

svinner exempelvis skogs- och jordbrukets forskningsråd, rymdstyrelsen samt byggforskningsrådet. De offentliga forskningsmedlen ska kanaliseras via de fyra nationella forskningsråd som nu finns organiserade kring olika discipliner plus ett råd för samverkan. Motivet för denna förändring är att det är för låg kvalitet på sektorsforskningen. Utredningen menar att betoning av en opreciserad samverkansuppgift har gått ut över det "rena" forskarmålet. Det här låter inledningsvis ganska förnuftigt. Från det område som ligger mig varmast om hjärtat, miljö i vid bemärkelse, är det högst väsentligt att verkligheten kan utforskas förutsättningslöst. De senaste årtiondet har verklighetsuppfattningen förändrats mycket och därmed också prioriteringarna av miljöpolitiken globalt och nationellt. Men kan behovet av forskning kring exempelvis arbetsmiljö och kommunikationer täckas via anslag genom de traditionella forskningsorganen? Riskerar inte forskningsprojekt som spänner över mer än en ämnesdisciplin att trilla mellan stolarna? Det sägs att de fonder som hanterar de gamla löntagarfundsmedlen bekostar tvärvetenskaplig verksamhet, men gäller inte kriteriet att underlätta för näringslivets konkurrenskraft då?

Skärpta krav på lokala högskolor

Beträffande de små och medelstora skolorna sägs att "Ökade resurser förutsätter att antalet forskarutbildade lärare ökar och

att externa vetenskapliga kvalitetskriterier uppfylls, t. ex. genom att andelen forskningsrådsmedel ökar." Med denna formulering verkar det som om konflikten mellan de etablerade universitetet/högskolorna har bilagts. De som är skeptiska till de lokala högskolorna anser att det är bra att alla får konkurrera på lika villkor. Regionalpolitiken ska inte finansieras med forskningsmedel. De som företräder de lokala högskolorna anser sig kapabla att konkurrera med de etablerade och räds inte de skärpta villkoren enligt vad jag hört.

Ändrad fördelning mellan vetenskapsområdena

Utredningen föreslår att resurserna till teknik och naturvetenskap ökar och att samhällsvetenskaperna får minskade resurser. Det finns högskoleutbildning för ekonomer på 23 orter i Sverige. På goda grunder kan ifrågasättas om ett så litet land kan ha tillräckligt bra högskoleutbildning på så många orter. Dessutom finns det knappast avsättning för det antal ekonomer som utexamineras idag. Jag och många med mig uppfattar den nationalekonomiska vetenskapens förmåga att säga något vettigt och hur verkligheten är beskaffad som ytterst begränsad. Därför är det rimligt att skattemedel överförs till områden där det finns större klokskap. Med tanke på vilken extrem dominans de förhärskande marknadsekonomiska läroren har idag är det skönt att höra någon som vågar att detronisera de moderna gudarna.

Grundforskningen ska vara offentligt finansierad och forskarstyrd.

På flera ställen uttrycks att nuvarande forskning i allt för stor utsträckning är styrd av externa beställare och/eller näringslivets kortsiktiga intressen. Trendiga forskningsprojekt har lättare att erhålla medel medan de originella och ofta mindre forskningsprojekten inte kommer till sin rätt. Det påpekas att majoriteten av andelen patent härrör från grundforskningen och inte från den beställarstyrda och mer tillämpade forskningen. Liksom vänsterpartiet anser utredningen att forskningsrådsnämnderna ska styras av forskarsamhället själv via någon typ av elektorssystem. Vare sig politiker eller näringslivsföreträdare ska bestämma fördelningen mellan projekt inom respektive nämndsorgan. Självklart är det dock de folkvaldas rätt att fördela medel mellan de olika forskningsområdena. MISTRA och andra organ som beslutar om användning av löntagarfunds-pengarna ska däremot få en större andel av politiker som förhoppningsvis ska representera det allmänna intresset bättre än näringslivsföreträdarna.

Tyck till! Skriv till VB och kom på de möten som anordnas om forskning 2000!

Karin
Svensson Smith

RESPEKT FÖR KEPS OCH DEMOKRATI

Det är bara ett par dagar sedan jag var och lyssnade på en föreläsare som talade om att våga sätta gränser, vikten av fast struktur och våga vara vuxen. Nästa gång jag hör detta på en fortbildningsdag för personal i förskolan kommer jag att ta min basker och gå. Detta har det talats om under de sista tre - fyra åren på utbildningsdagarna. Förskolans läroplan kräver nytänkande!

De flesta föräldrar betar sig vuxet inför sina barn och de har även rimliga gränser. I de barngrupper jag haft under de sista fem åren har det varit 1 - 2 barn i varje

barngrupp som haft problem med gränser. Det har då antingen berott på att barnet haft svårigheter att acceptera givna gränser eller att föräldrarna inte har kunnat sätta rimliga gränser.

Förskolepersonal däremot brukar inte ha problem med att sätta gränser. Vi skulle i stället behöva lära oss att våga släppa gränser och ge barnen mer frihet och inflytande över sin dag i förskolan. I förskolans läroplan talas det om samspel och ett demokratiskt klimat. Alla som arbetar i förskolan skall verka för att det enskilda barnet utvecklar förmåga och vilja

att ta ansvar och utöva inflytande i förskolan. Arbetslaget skall se till att alla barn får att efter ökande förmåga påverka verksamhetens innehåll och arbetssätt.... Dagligen nästan hör jag någon ledare inom förskolan i samtal med barn uttala orden, att det är vi vuxna som bestämmer. Hur går det ihop med ett demokratiskt klimat och arbetssätt?

En föreläsare som jag lyssnade till i våras med följande motto, våga vara vuxen, tydlig, fast struktur, lydnad och gränssättning, citerade med gillande en krönika av Maria Scherer. Krönikan fanns i konsumentkooperationens tid-

ning MERSMAK och hade rubriken, Håller vi på att älska ihjäl våra barn? Jag citerar: Dagens mamma är en kompis-mamma. Dagens pappa är en kompis-pappa.... Det är svårt att vara en bra mamma och pappa. Det kräver kärlek, auktoritet, disciplin, fasta regler och inte minst ett gott föredöme. Inte kan man ta i med hårdhandskarna mot en kompis - inte kan man sätta hårt mot hårt mot sin bästa kompis. Några av mina arbetskamrater blev så förtjusta i artikeln, att de duplicerade den och satte upp den till läsning för föräldrarna.

forts sid 3

Tomtarnas parad

Det är återigen dags för årets clou, det traditionsenliga julsamtalet mellan signaturerna Grr och Lucifer, männen som har gett 50+-generationen ett ansikte. I år snaskar de på en kartong tyska rompraliner – tax-free – mellan replikerna.

Lucifer: Årets ord lär vara nolltolerans.

Grr: Återigen har vi i Lund-avänstern varit pionjärer. Åtminstone jag. Du skulle ha sett hur jag fick taxeringsnämnden i Södra Vebarp att jaga minuter för att bevisa att bilpendlarna inte hade rätt till avdrag. Fast nolltolerans är bra i alla möjliga sammanhang, t.ex. när det gäller folk som cyklar på trottoarerna, och där håller glädjande många insändarskribenter med. Vad de däremot ofta missar är att trottoarcycklingen är ett internationellt fenomen, vilket jag senast fick bekräftat när jag var en sväng neråt kontinenten och laddade upp inför helgerna, inte bara med rompraliner. Trodde att det skulle bli sista året med ekonomiskt överkomlig julglädje men nu tycks det alltså bli en förlängning av det taxifria. Trots kritik bl.a. här i VB.

L: Ja, och på den punkten är jag skyldig Johan Lönnroth en ursäkt. Jag skrev ett inlägg här i VB där jag kritiserade honom för en enkel fråga i riksdagen där han tog upp omställningsproblemen för folk, framför allt i Transport, och ville ha en utredning. Jag kallade det populism och tänkte att det var ju ändå tur att regeringen består av kloka och rationella människor som finner det absurt att flygplanen far runt med en massa sprit i lastrummen och som inte kan finna något skäl varför det ska säljas särskilt billig sprit till flyg- och båtesenärer. Och vad händer: Plötsligt sitter Göran Persson där i TV-rutan och säger att den punkten väl inte är så viktig och så säger han med ett fånigt och publikfriande leende in i kameran: "Jag tycker det är ett trevligt inslag i reselivet." Ta dig i häcken Göran, och ursäkta Johan Lönnroth. Vad gäller trottoarcycklandet såg jag att det anses vara ett särskilt allvarligt problem i Malmö. Men har du ju stöd i din hårda linje av Lunds högerbiskop.

G: Den apan! Hon klagade det var svårt att se cyklister utan ljus när hon kom körande i stan! Vad har hon där att köra?! Dock räknar jag förtröstansfullt med att Gud ser och straffar henne, åtminstone så länge som 1992 års biskopsbrev om hushållning med naturen och tåg i stället för bil gäller. Ja, jag brukar ha en passus om detta i min aftonbön. Själv har du väl ingen andlig dimension.

L: Jag är självklart öppen för allt som rör sig i den nya tiden ("new age") och bakom min stenhårda materialistiska yta döljer sig en sökande natur. Jag har t.ex. funderat en del på det här med kristallhealing, jag känner en kille som har del i ett stenbrott i Östar Göinge. Den tyska marknaden ligger s.m.s. vidöppen och vi vet ju att det är småindustrin som ska rädda landet. Storindustrin tycks ju inte vara mycket att hålla i handen.

G: Nej, och den har skapat mej många glada stunder de sista veckorna. Nästan tvåtusen man bort i krigsindustrin Bofors, på orter vilkas snara hädanfärd varje rättänkande människa måste önska – minns Anders Åbergs klassiska essä "Städer som Karlskoga" och versen om den plats som heter Pinan. Tusentals jobb bort hos biltillverkaren Volvo, inte minst i det ruggiga, förväxta brukssamhället Olofström. Kris för Ericsson, ett rättvist straff för att man bygger sin lycka på en efemär modepryl. Jag är bara lite tveksam inför hjullastarna i Eslöv. Det är visserligen ingen vidare stad men hjullastare kan användas till vissa nyttiga ändamål.

L: Eslöv har många förtjänster, själv brukar jag äka dit och titta på julskyltningen. Och intressant arkitektur: Hans Asplunds Medborgarhus och så på andra sidan järnvägen fadern Gunnar Asplunds underbara spannmålslager. Och så naturligtvis Zettervalls Eslövs-katedral, själva prototypen för eslovsgotiken. Men åter till ekonomin, och då noterar jag med bitter tillfredsställelse om att jag fick rätt om Asienkrisen, som du viftade bort för ett år sedan. Men låt oss övergå till de politiska konjunkturen. Det verkar som om det har sina påfrestningar att vara ett tolvprocentsparti?

G: Försök inte blanda bort korten med snack om ekonomi och politik! Eslövsgotiken är ett ämne som man inte får ta lätt på. Jag har till min sorg länge sett byggnadsställningarna kring kyrktornet i Eslöv som tyder på en omfattande renovering. Kyrkan där borde naturligtvis rivas, liksom Allhelgonakyrkan. Det är inte all arkitektur som räddas av patina. Som en kompromiss kan man som ett exempel på nygotiken spara kyrkan i Norra Nöbbelöv, den är lagom natt. Förresten har jag svårt att sörja över att Vallby kyrka kanske försvinner. Vi har fyrahundra kyrkor från elvahundratalet i Skåne, räcker det inte med 399? OK, jag går med på Asplunds magasin för att balansera förlusten av alla hamsilos i Helsingborg och Trelleborg, och Lantmännens anläggning i Lund. Om politiken vill jag bara säga att det har sina påfrestningar att vara ett fyra-

procentsparti eller fyrtio-procentsparti. Och att den stora allmänheten skiter i oss oavsett vårt storlek.

L: Jo så är det väl, men jag tänker på att vänsterpartiet med sina framgångar faktiskt också har blivit ett annat parti. Jag menar, i mer än tjugo år har hegemonin i partiet innehafts av mellanskikten och inkommer plötsligt den arbetarklass vi alltid talat om men så sällan mött i våra egna led: lågbetalda eller arbetslösa sjukvårdsbiträden och industriarbetare. Och plötsligt är vänsterpartiet i Lund en ganska udda företeelse bland allanybildade skånska partiföreningar. Det förefaller mig som om klasskampen har tagit ny fart, och nu i vårt eget parti och då hjälper det inte att blåsorkestern från Lund har spelat på både det ena och andra stället. Lite smärtsamt är det men nog bör väl arbetarklassens befrielse vara dess eget verk?

G: Jo i princip. Lenin tyckte visserligen något annat men det är inte han som bör gälla nu. När det gäller de nya skånska partiföreningarna ser man rätt många mellansiktare där också men väljarbasen har proletariserats. Du har samma tendens i Danmark just nu med en mycket stark överströmning av LO-medlemmar till det klassiska mellansiktspartiet SF. Vad vi i Lund med vår akademiska bas då borde bidra med är analyser av läget. Det har inte gjorts något ordentlig översikt av den svenska klasstrukturen sedan Göran Therborn på sjuttitalet och den är rätt förbigången av utvecklingen. Problemet är väl att vi inte har den sortens teoretiker i partiföreningen längre, eller att de som eventuellt finns njuter sitt otium. Här strömmar förbi generationer av ungvänstrare och med jämna mellanrum försöker man återuppväcka vänsterpartiets studentförening, men det teoretiska nyskapande som kanske sker i de kretsarna kommer inte längre än till bardisken på Smålands. Jag tvivlar på ungdomen.

L: Där är det lätt att hålla med dig: ungdomen är inte längre vad den har varit. Och ungdomarna verkar också bli yngre för vart år tycker jag. Otium, ja så det är det de gamla partiteoretikerna njuter, ja det finns många ord för det. Men låt oss återvända till det skamlöst lokala och då vill jag faktiskt säga några uppskattande ord om Jan Mårtensson på Sydsvenskans lundaredaktion. Det ena gäller hans (och för den delen studentkårens) kamp för offentlighet kring universitetsstyrelsens handlingar. Det är ytterst plågsamt att Lunds universitet nu håller på att gå in i en sorts halvdager där centrala frågor inte kan diskuteras offentligt förrän de redan är avgjorda av universitetsstyrelsen. Vad tror de att de

är, ett aktiebolag? Det är så mycket plågsammare som Lunds universitet verkligen är illa ute på flera sätt: känt i Stockholm för sin högerhållning, ekonomiskt illa tillgodosett av statsmakterna och hotat av vitala konkurrenter i Ronneby och Malmö. Den andra grejen jag tycker Mårtensson gjort bra var när han uppmärksammade den nya grupp av yrkespolitiker som inte är kommunalråd men som utan större problem tycks kunna plocka ihop några hundratusen genom att korpa åt sig tillräckligt många uppdrag. Birgitta Sörlycke (kd) är väl det exempel jag minns men i den gruppen finns väl veteraner som Lennart Ryde också. Politik ska inte vara en födkrok, det kommer bara dåligheter ut av det.

G: Ack, så härligt att fortfarande träffa på den sortens idealism! Politik ska bedrivas av ekonomiskt oberoende gentlemän, som den gamla formeln lyder. 1968 var KFML:s ledning i Beijing och hälsade på den kinesiska partiledningen, företrädd av Kang Sheng. I vårt parti kommer vi aldrig att ha yrkespolitiker, deklarerade de blåögt. Kang lär ha lett inåtvänt, han hade aldrig varit något annat. Vad vi i Lundavänstern verkligen skulle behöva är ett riktigt kompetenta och mångsidiga fullblods-politiker på heltid. Sen är du orättvis mot kd: vad ska en handfull medlemmar göra när en häftig skur politiska uppdrag slår ner över dem?

L: Jag har inget emot att högerpolitiker betalas bra, men vänsterpolitiker ska inte ha något ekonomiskt intresse av sin verksamhet, de ska drivas av andra krafter, t.ex. av indignation över sakernas tillstånd. Men det kanske vi får fördjupa oss i nästa år. Hur ska du fira julen? Jag har sett att dataspel är årets julklapp. Blir det ett pensionat i Vittsjö med en Pentium II? Själv längtar jag till de snöhöljda granarna i Småland och ämnar ekipera mig på den utmärkta Myromabutiken i Jönköping. God Jul!

G: Endast det bästa är gott nog. Alltså Alperna, Schweiz. Lite glühwein på Rigi-Kulm.

Summering från miljödelegationen

En mandatperiod har gått och det är dags att summera vad som har hänt.

En av de målsättningar miljödelegationen satte upp i början av den gångna valperioden var att göra begreppen Agenda 21 och hållbar utveckling kända bland Lunda-borna. Med hjälp av den gula boden befolkad med miljöinformatörer skulle olika delar av kommunen nås. Agenda 21-tidningen spreds till alla hushåll. Denna målsättning tror jag vi kan säga ha klarat. En växande del av befolkningen inser att vi inte kan hålla på som hittills utan att föröda naturens och livets fundamentala betingelser. Att Agenda 21 är något som FN beslutade i Rio för att rädda miljön känner många till, särskilt bland skolbarnen. Hur betydelsefull miljödelegationens roll har för dessa ökade insikter är det givetvis svårt att uttala sig om, men något litet strå har vi säkert dragit till stacken.

En annan målsättning var att göra en lokal Agenda 21 där de globala handlingsprogrammet omsattes till vad vi i Lund kan och bör göra. I september 1997 antog kommunfullmäktige Agendan i stor enighet. Beslutet var finalen på en omfattande process där stor del av de anställda och förtroendevalda i kommunen deltog samt även representanter från det "civila" Lund. Det sistnämnda är en beteckning för företag, högskola, enskilda och föreningar spridda över alla kommuner. Ingen kan påstå annat än att vi tagit den demokratiska process som föreskrevs i Rio på allvar. Agendan innehåller förvisso i sin första

version, bara en beskrivning av miljöhoten, en kompass för vad som är hållbar utveckling samt de övergripande mål kommunen ska inrikta sig på lång- och kortsiktigt. De konkreta handlingsplanerna är under utarbetande. Ändå kändes det som ett historiskt ögonblick när klubban föll efter fullmäktigebeslutet. Man måste vara överens om hur världen ser ut innan man kan göra något åt den.

En tredje målsättning var att stoppa utvecklingen åt fel håll. Exempel på detta var beslutet att inte anlägga nya vägar eftersom mer vägtrafik inte är förenlig med Sveriges internationella miljöåtaganden. Ingen sanningsenlig person kan påstå att sig ha någon fullständig kunskap om hur det hållbara samhället ser ut. Vi vet väldigt lite om vad naturen tål. Däremot vet vi en hel av vad den inte tål. Med utgångspunkt från detta kan några systemvillkor för det hållbara samhället formuleras och dessa återfinns också följaktligen i Lunds Agenda 21. Har vi lyckats vrida utvecklingen åt rätt håll rent konkret? Här är resultaten blygsamma. Vägbeslutet ändrades upp redan innan valet i samband med att översiktsplanen togs. Att värna åkermarken från ytterligare exploatering har heller inte lyckats. Det största konkreta beviset för att vi gått från ord till handling är den nya högstadieskolan på Östra Torn. Denna skola har rönt både nationell och internationell uppmärksamhet av ett mycket hedersamt slag. Serveringen av KRAV-mat på Nyvångsskolan i Dalby är också något att känna stor glädje över.

En fjärde målsättning som präglade arbetet i miljödelegationen är att försöka stå över det blocktänkande som dominerar i svensk politik. Som vänsterpartist anser jag att blockbetendet är funktionellt vad gäller rättvis- och maktfrågor. Men vad gäller hållbar utveckling har vi inte tid med kortsiktiga lösningar som inte håller över mandatperioden. Naturen ger inget uppskov och därför måste makthavare på alla nivåer besinna sig. Om den fjärde målsättningen håller får vi se när det nya styret i Lund etablerat sig.

En femte och sista målsättning har varit min alldeles privata. Det är miljöarbete ska upplevas som något fantasieggande och stimulerande att ägna sig åt. Man behöver inte gå omkring med en dyster min trots insikten om de globala miljöhoten. Det ska vara slut på den tiden då miljöengagemang ansågs vara förbehållet en begränsad och udda skara. Oavsett position i yrkeslivet ska miljö vara en del av de framtida vidgade yrkesrollerna. Miljöarbete är en del av en ny vision i samhällsbygget. Persson kallar det för det gröna folkhemmet. I tider av arbetslöshet och konsumtionsideologiernas dominans finns ett behov av visioner för att få kraft åt mer än sina egna personliga angelägenheter. Det ideella arbetet behövs om det demokratiska samhället ska upprätthållas och utvecklas. Hoppet om framtiden består i den folkrörelse agendaarbetet i dess olika former är på väg att bli. Kanske är det här som arbetet för hållbar utveckling haft störst betydelse.

Karin
Svensson Smith

Keps...forts från sidan 1

Samme föreläsare tog som exempel på adekvat gränssättning, förbudet att bära keps i skolsalen. Några av oss som lyssnade, tyckte att det var en struntsak och att det viktigaste måste vara att barnen var i skolan och lyssnade utan att störa. Kepsen av eller på är ingen struntsak, det är en huvudsak, har jag förstätt nu. En morgon, när jag låg och halvslumrade "med radion påslagen, vaknade jag plötsligt till av en häftig ordväxling. Det var två kvinnor som debatterade, om det är barnets rätt eller den vuxnes rätt att bestämma, var kepsen skall vara. För den vuxnes rätt talade en mellanstadie lärare, som hade kepsförbud i sitt klassrum och för barnets rätt pratade en som var engagerad i arbete kring ungdomars rättigheter. Det framkom, att flera av den senaste tidens misshandelsfall inom skolan, som har lett till rättegång, har startat i en konflikt om vem som har beslutanderätt över var kepsen ska vara.

Kepsen har blivit en symbol för vem eller vad som ska respekteras.

Ska barnet visa respekt för den vuxnes rätt (?) att bestämma eller ska den vuxne respektera barnets rätt att klä sig? I vår läroplan står det att alla som arbetar i förskolan skall visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat.

Vad menas då med det?

I Ordfronts Magasin, särtryck inför bokmässan, har jag funnit en artikel, som jag ska duplicera och sätta upp på anslagstavlor till föräldrar och personal. Den är skriven av Eva Moberg med rubrik, Blir du modig, lille vän? Jag avslutar nu med ett utdrag ur artikeln och läs det gärna mer än en gång!

Många föräldrar förstår faktiskt inte att de har någonting att lära av barn. Min övertygelse är att vuxna ska vara vägledare åt barnen i kraft av större kunskap och större perspektiv men att de inte ska fostra, i bemärkelsen forma, knäda, styra. De ska i stället leva de normer som de vill föra över. Vara med barn ska vara en tvåvägskommunikation. Vi vet mer än barnet, men barnet är alltid vår överman i sånt som tillit, verksamhetsglädje, förundran, uppriktighet och mod.

Ska man då inte få sätta gränser och ställa krav? säger många när de hör sånt här. Mitt svar är en motfråga: sätter de gränser för makfullkomliga vuxna? I så fall sätt gränser även för barn som kränker och förtrycker. Om inte - ja då upplever barnet snart skillnaden - dubbelmoralen, den starkares rätt.

För mig låter det populära talet om att sätta gränser och ställa krav så egendomligt fragmenterat, mekaniskt, objektiviserande. Detta kan inte vara något fristående som just vuxna ska utöva mot just barn. Man ska alltid värna sin integritet, både mot barn och vuxna, man ska aldrig acceptera förtryck, vare sig från barn eller vuxna.

Anna-Stina Löven

OM MÄNS VÅLD MOT KVINNOR, OCH MÄNS ANSVAR.

Var 20:e minut misshandlas en kvinna i Sverige. Var 10:e dag så grovt att kvinnan avlider till följd av misshandeln. Mer än var 10:e kvinna har utsatts för sexuella övergrepp före 18 års ålder. Våld och övergrepp mot kvinnor är så utbredd och vanligt förekommande att man kan tala om ett folkhälso-problem.

Varför talar man då så lite om detta problem?

Varför gör man i allmänhet så lite för att komma tillrätta med problemet?

Saken är den att detta problem har sin grund i de patriarkala, mansnormerade strukturerna vi har i vårt samhälle idag. Dessa strukturer som gör mannen till familjens överhuvud, som ger männen företräde i många samhällssektorer och som över huvud taget gör att männen blir överordnade kvinnorna.

En vanlig missuppfattning är att det bara är "socialt missanpassade", redan kriminellt belastade män som misshandlar kvinnor. Faktum är

att de flesta misshandlarna och våldtäkterna utförs av kvinnans partner. Statistiskt sett är hemmet den farligaste plats en kvinna kan vistas på.

Ofta söker man ursäktande förklaringar till varför en man slår en kvinna. Han "hade en faslig barndom", "kan inte hantera sin ilska", "har det krisigt just nu på jobbet" osv. Våldtäktsoffer blir ofta skuldbelagda genom att man säger att "hon hade ju så sexiga kläder, och var full, och följde med honom hem frivilligt". Det lustiga är att folk inte resonerar så här om andra typer av våldsbrott. Ingen försöker väl på dylika sätt urskulda folk som rånar pensionärer, eller pedofiler? Det måste in i det allmänna medvetandet att våld mot kvinnor aldrig kan tolereras. Nyligen genomfördes en internationell kampanj mot mäns våld mot kvinnor, den så kallade White Ribbon-kampanjen. Denna startade i Kanada 1991 och går ut på att män ska visa sitt avståndstagande mot detta onormala beteende en (trots

allt) minoritet av män uppvisar. Smålands nations mansgrupp stod förra fredagen och lördagen utanför AF-borgen och delade ut de vita band som är symbol för kampanjen.

Det är absolut nödvändigt att också män i allmänhet tar sitt ansvar för att komma tillrätta med problemet. Inte minst för att visa de kvinnor som kämpar för ett jämlikare samhälle att det finns män som står på deras sida. Vad man själv som man kan göra är att försöka sätta sig in i problemet. Att försöka se hur pornografins, reklamens och medias bild av kvinnor påverkar många mäns kvinnosyn, säga ifrån när någon drar ett sexistiskt skämt och framförallt vara medveten om sitt eget beteende så att man inte på något sätt bidrar till problemet.

Detta är inte en fråga för enbart kvinnor att arbeta med. Även män måste ta sitt ansvar!

Dennis Eriksson

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan)

NY ADRESS.....

Tillämpar styrelsen Lenins partiteori?

I ett uttalande (VB 39) uttrycker styrelsen att "Vi är stolta och glada över att ha ett så livaktigt ungdomsförbund...". Det är vi många som är. Problematiskt blir det först när styrelsen fastslår hur en debatt om t.ex. ungdomsförbundet bör föras.

Styrelsen skriver att "det är trist att den debatt som förs om Ung Vänster av vissa partimedlemmar förs på borgerliga tidningars ledarsidor utan att ha förts internt". Detta leder till ett antal viktiga frågor:

1. Anser styrelsen att offentliga uttalanden av Ung Vänsters ordförande inte kan diskuteras och ifrågasättas offentligt av partimedlemmar? Gäller detta alla uttalanden av ledningarna i Vänsterpartiet och Ung Vänster? Är det "demokratiska centralismen" (Lenin) som spökar?
2. Är det avgörande om en offentlig debatt förs i borgerliga eller socialdemokratiska tidningar? Eller kategoriseras även socialdemokratiska tidningar som borgerliga (med argumentet att även SAP försvarar den rådande samhällsordningen)? Eller är det i grunden hemlighetsmakeriet som eftersträvas?

Demokratiska fri- och rättigheter är viktiga. De är speciellt viktiga för ett parti som Vänsterpartiet med ett tidigare komplicerat förhållande till dessa principer. Det som skadar partiet är *inte* en öppen offentlig debatt. Det som skadar partiet är om det visar sig att det inte gjort upp med sin historia utan i hemlighet fortfarande hyser en, om än reserverad, beundran för Lenin och hans idéer.

Henrik Smith

Styrelsens uttalande: Fegt och politiskt korkat!

Vänsterpartiets i Lund styrelse har gjort ett uttalande med anledning av den senaste tidens skrivelser om Ung vänster i (Se VB nr 39). Gott och väl så långt. Men styrelsen har medvetet valt att inte ta upp ämnet för "skrivierna", dvs tendenser till nyleninism och revolutionsromantik. Om detta har styrelsen inte ett ord att säga. Hur i

all världen kan styrelsen tro att partimedlemmar och väljare är så dumma så vi fått för oss att kritiken har gått ut på att Ung vänster skulle vara passivt och ha ett taskigt studiearbete? Styrelsens uttalande är fejt och politiskt korkat. Det borde följas av ett tillägg som förslagsvis kan lyda:

"När detta är sagt vill vi dock kraftigt understryka att Vänsterpartiet i Lund tar bestämt avstånd från de yttringar av nyleninism, revolutionsromantik och förakt får den parlamentariska demokratin som på senare tid kommit till uttryck både i Vänsterpartiet och i Ung vänster. Strävanden att föra tillbaka partiets politik till förlegade, odemokratiska och politiskt sterila principer måste tillbakavisas. Vi stödjer helhjärtat och driver aktivt på partiets fortsatta utveckling mot ett brett, folkligt förankrat och odogmatiskt vänsteralternativ."

Varsågod styrelsen! Krångligare än så behöver det inte vara att tala ur skägget!

Ulf Nymark

PS. Till "debatten i debatten" om "borgerliga tidningar" och kraven om locket på: I ett parti som vårt, som under ett halvt sekel bekant sej till "den demokratiska centralismen" är det oerhört viktigt att vi är öppna och offentligt tvättar vår smutsiga byk. Hur ska annars väljarna kunna se huruvida vi verkligen tvättat eller inte? Stå på er, VB-redaktörer! DS

Svar till Rolf Nilsson Visst är det nödvändigt att räkna liken

"Mitt intryck är att vi lever i två skilda världar" skriver Rolf L Nilsson om mig i Veckobladet 39 och jag kan inte göra annat än att hålla med. Jag kant. ex. tänka mig att utvidga demokratin även till ekonomins område. Jag anser även att den privata äganderätten över produktionsmedlen kan ifrågasättas. Det är mycket möjligt att detta kan uppfattas som odemokratiskt av vissa, men i så fall undrar jag hur Rolf L Nilsson kan vara med i ett parti som är av samma åsikt. Vänsterpartiet är ett socialistiskt parti.(...) Genomförandet av detta samhälle kräver kapitalismens avskaffande, jämlik fördelning av samhällets resurser och demokratisk kontroll av ekonomin.", står det i principprogrammets portalparagraf. Jag blir lite förvånad över hur en med samma partibok som jag kan finna dessa åsikter särskilt stötande.

24-timmars hungerstrejk mot den inhumana flyktingpolitiken

Som en del av Fristadsfondsprojektet som Ung Vänster håller i kommer Ung Vänster Lund att anordna en 24-timmars hungerstrejk för att protestera mot den omänskliga flyktingpolitik som Sverige driver, vilken har tvingat över 7000 flyktingar att gå under jorden. Hungerstrejken börjar fredagen den 18 december klockan 15.00 och slutar samma tid nästa dag, den 19 december. Medan hungerstrejken pågår kommer vi att bemanna ett bokbord på Stortorget där vi också kommer att dela ut flygblad och samla in pengar. Dessutom kommer det att

vara öppet hela tiden på Smålands nation. Där kommer vi att ha insändarverkstad, filmvisning och föredrag. Bland annat kommer Anna Lidgren som är präst i Malmö för att tala om flyktinggömming och flyktingpolitik i Skåne och Micke Ekman från Karlskrona som berättar om de svenska nynazisterna.

Alla är givetvis välkomna att delta i aktionen eller bara titta förbi. (Det går faktiskt att delta som funktionär och inte hungerstrejka). Föredragen på Smålands nation är gratis liksom allt det andra. Väl mött önskar Ung Vänster Lund.

Vad det gäller är att nämna saker vid dess rätta namn, undrar jag också vad det är jag har sagt som väcker så starka reaktioner. Jag har mig veterligen aldrig sagt att Lenin var demokrat eller att ingen blev godtyckligt avrättad i Sovjetunionen under revolutionen eller under inbördeskriget. Morden på matroserna i Kronstadt, t.ex., anser jag vara ett klart exempel på politiska mord. Vad jag menade var att man ur ett historiskt perspektiv måste föra fram en mer nyanserad bild med fler parametrar än antalet döda. Detta gäller inte bara Sovjetunionen och Lenin, utan all historieskrivning. Den historiska kontext som det tidiga Sovjetunionen får sättas in i är första världskrigets Europa, en synnerligen turbulent och våldsam epok. Den ryska revolutionen föddes ur det första världskriget och fortsatte med inbördeskriget. Den nya staten byggdes på resterna av en korrupt och genomrutten autokrati. Förutsättningarna för att grundlägga en demokratisk stat var m.a.o. inte särskilt goda. Det finns fler faktorer som kan ha spelat in, men jag får nöja mig med att konstatera att man gör det mycket enkelt för sig om man skyller våldsamheterna i Ryssland under slutet av 10-talet på EN persons ondska.

Jag kan bara konstatera att jag inte känner mig så speciellt träffad av Rolfs kritik mot mig, då jag anser att han angriper mig på felaktiga grunder. Att han inte förstår vad jag menar, beror nog på att han inte vill förstå.

Matz Gustafsson

GOD JUL
ONSKAR
VB
ALLA SINA
LASARE

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Karin Blom, Marianne Sonnby och Bodil Veige. Näste redaktör: Rolf Nilsson.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett.

Telefon till redaktörerna:
Karin Blom 046-14 16 12
Rolf Nilsson 046-12 90 44
Gunnar Sandin 046-13 99 58
Vid utebliven tidning ring:
Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.